

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Назва курсу	Практикум зі страхових операцій
Рівень вищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Статус дисципліни	Обов'язкова / вибіркова
Форма здобуття освіти	Денна
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS / 120 годин
Мова викладання	Українська
Викладач	Мандич Віра Володимирівна
Профайл викладача	https://www.krok.edu.ua/
Контактний телефон	+380671821958
E-mail	MandychV@krok.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 1 академічна година, щовівторка з 13.00 – 14.00 Online консультації: 1 академічна година, щовівторка з 18.00 – 19.00

1. Коротка анотація: Дисципліна «Практикум зі страхових операцій» є обов'язковою при підготовці фахового молодшого бакалавра за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та викладається на 3-му курсі (6-й семестр) в обсязі 4 кредитів за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS.

Дисципліна «Практикум зі страхових операцій» спрямована на закріплення та поглиблення теоретичних знань студентів шляхом набуття практичних навичок у сфері страхування. Дисципліна орієнтована на розвиток професійної компетентності майбутніх фахівців шляхом моделювання реальних ситуацій страхової практики, використання актуальних нормативних документів та програмного забезпечення.

Мета дисципліни – формування системи знань зі страхування, вивчення теоретичних основ і принципів побудови сучасного страхового ринку, послідовне формування в студентів знання основних положень теорії та практики страхування фізичних і юридичних осіб, а також з'ясування особливостей фінансової діяльності страховика.

Завдання дисципліни: з'ясування об'єктивної необхідності, сутності й ролі страхування в умовах ринкової економіки; висвітлення організації, шляхів розвитку страхового ринку та державного регулювання страхової діяльності; розгляд умов особового страхування, страхування майна, страхування відповідальності, перестрахування відповідно до вітчизняного та зарубіжного досвіду; вивчення особливостей і шляхів поліпшення фінансово-економічної діяльності страховиків.

Предметом дисципліни «Практикум зі страхових операцій» є практичні аспекти здійснення страхових операцій. Це включає процеси організації та виконання страхових процедур, застосування нормативно-правової бази у

страхуванні, а також використання інструментів та технологій, необхідних для ефективного супроводу страхових зобов'язань. Дисципліна зосереджується на опануванні студентами прикладних знань і навичок, що є необхідними для професійної діяльності в галузі страхування.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати: економічну природу страхування, його функції, принципи та зв'язок страхування з іншими фінансовими дисциплінами; зміст страхових понять і термінів; класифікацію та основні види страхування; організацію страхової справи й формування страхового ринку; основи державного регулювання діяльності страхових компаній; загальний порядок здійснення страхування, співстрахування та перестрахування; методик у встановлення страхових тарифів; зміст фінансово-економічної діяльності страхових організацій, шляхи підвищення її фінансової стійкості.

уміти: пояснити сутність страхування та його роль у діяльності людини і розвитку суспільного виробництва, аналізувати діяльність держави на страховому ринку та її вплив на його регулювання через законодавчу базу; аналізувати й оцінювати страхові ризики; укладати основні види договорів страхування; визначати збитки та страхові відшкодування за видами страхування; оцінювати фінансові показники діяльності страхових компаній і їх платоспроможність.

2. Результати навчання:

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти набуває таких компетентностей:

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин/ кредитів ECTS		
Загальна кількість годин / форма навчання	денна	заочна	дистанційна
лекції	28	-	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	28	-	-
самостійна робота	64	-	-
екзамен	-	-	-

4. Пререквізити. Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих в результаті вивчення попередніх навчальних дисциплін.

5. Технічне й програмне забезпечення / обладнання. Персональний комп'ютер, загальновживані комп'ютерні програми, проектор, доступ до мережі Інтернет. Комп'ютер повинен бути облаштований відеокамерою та мікрофоном.

6. Політика курсу – студенти мають дотримуватись кодексу академічної доброчесності https://www.krok.edu.ua/download/nakazi/2018-10-18_kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освоєння курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) відпрацювання пропущених занять відбувається за погодженням із викладачем дисципліни. Вивчення курсу також можливе за індивідуальним графіком, що регламентується відповідним положенням.

У разі проведення занять в онлайн форматі, здобувач має під'єднатись до навчальної платформи де буде проводитись заняття. Заходити на навчальну платформу (**Teams**) виключно під своїм реальним прізвищем. Під час занять з використанням онлайн платформи **MS Teams** камера має бути увімкненою протягом всього заняття, мікрофон включається за потреби під час відповідей / запитань. У разі відсутності можливості включати камеру, студент має повідомити викладача та отримати дозвіл бути присутнім з вимкненою камерою. В разі не під'єднання та відсутності реакції здобувача на звернення викладача до нього особисто, здобувач вважається відсутнім на занятті.

1. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, принципи й роль страхування

Необхідність страхового захисту як важливого засобу економічної безпеки суб'єктів господарювання та життєдіяльності людей на випадок шкоди, зумовленої ризиковими обставинами. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту. Форми організації фондів страхового захисту.

Самострахування, його джерела й межі доцільного застосування. Виникнення та етапи розвитку страхування. Сутність страхування. Функції страхування. Сфери застосування страхування. Специфічні терміни і поняття, використовувані в страхуванні, необхідність їх вивчення для дослідження конкретних страхових відносин.

Принципи страхування. Роль страхування в активізації бізнесу, економії коштів, резервованих на покриття можливих втрат від непередбачених обставин, та в ефективному формуванні й використанні фондів соціального призначення, збільшенні обсягів інвестицій.

Тема 2. Класифікація страхування

Поняття класифікації страхування, її наукове й практичне значення. Ознаки класифікації: історичні, економічні, юридичні. Класифікація за об'єктами страхування.

Галузі страхування: майнове, страхування відповідальності, особове страхування. Види страхування. Класифікація за родом небезпеки: страхування ризиків від вогню, інженерних, сільськогосподарських, транспортних, фінансово-кредитних та інших ризиків. Класифікація за формами проведення: обов'язкове й добровільне страхування.

Принципи та порівняльна характеристика обов'язкового і добровільного страхування.

Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання

Поняття ризику. Рівень ризику. Частота ризику й розмір шкоди. Критерії визначення страхового ризику. Основні характеристики страхових ризиків.

Загальні підходи та принципи класифікації страхових ризиків. Загальна класифікація ризиків. Види ризиків за суб'єктами на які впливають ризики. Види ризиків за джерелами небезпеки та їх походженням. Види ризиків за кількісними параметрами. Види ризиків за обсягом відповідальності страховика. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності, особовому страхуванні. Характеристика ризиків у страховій діяльності: ризик андеррайтингу, ризик неефективного перестрахування, ризик управління страховим портфелем, ризик формування та інвестування страхових резервів.

Оцінювання ризику й визначення доцільності його страхування. Управління ризиком та його основні етапи. Контроль за ризиком і його фінансування.

Тема 4. Страховий ринок

Поняття страхового ринку. Структура, об'єкти й суб'єкти страхового ринку. Характеристика страхового ринку в інституціональному та територіальному аспектах. Місцевий, національний і світовий страхові ринки. Система страхового ринку. Внутрішня система ринку.

Основні елементи внутрішньої системи страхового ринку. Зовнішнє оточення страхового ринку. Інфраструктура страхового ринку. Типи й види страхових організацій, створюваних в Україні. Організаційні форми функціонування страховика виконуваних операцій, величиною статутного капіталу. Товариства взаємного страхування.

Роль посередників – страхових агентів і брокерів. Об'єднання й асоціації страховиків, їх функції, завдання та місце на страховому ринку. Стан і перспективи розвитку страхового ринку в Україні. Етапи розвитку страхового ринку, його особливості та характеристика.

Тема 5. Страхова організація

Страхові договори, порядок їх підготовки й укладання. Права й обов'язки сторін. Контроль за виконанням договорів. Організація страхової справи. Системи страхування (пропорційної вартості, першого ризику, за відновленою вартістю, граничного страхового забезпечення, дійсної вартості).

Організаційна структура страхової організації й характеристика її структурних підрозділів. Управління страховою компанією. Поняття актуарних розрахунків, їх сутність і завдання. Показники страхової статистики. Визначення тарифів за договорами страхування життя. Визначення тарифів за договорами ризикового страхування.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності

Необхідність і значення державного регулювання страхової діяльності. Правове регулювання страхової діяльності в Україні. Система методів державного регулювання. Шляхи наближення законодавчої й нормативної баз страхування до міжнародних стандартів.

Державний нагляд за страховою діяльністю. Завдання та функції органів державного нагляду за страховою діяльністю в Україні. Контроль за діяльністю страховиків. Особливості реєстрації й ліцензування страховиків. Необхідні умови та документи для отримання ліцензії на здійснення страхової діяльності. Порядок створення, функціонування й ліквідації страхових компаній. Спеціалізація страховиків.

Тема 7. Особисте страхування

Суть і призначення особистого страхування, його значення й роль у забезпеченні соціального захисту громадян. Стан і розвиток особистого страхування. Класифікація особистого страхування. Основні види й форми особистого страхування.

Страховання життя та його основні види. Основні принципи й умови страховання життя. Страховання від нещасних випадків. Форми та види страховання від нещасних випадків, їх характеристика. Добровільні форми страховання від нещасних випадків. Обов'язкові види страховання від нещасних випадків.

Добровільне індивідуальне й колективне страховання від нещасних випадків. Медичне страховання та його концепції. Суб'єкти й об'єкти страховання. Умови обов'язкового медичного страховання. Добровільне медичне страховання. Практика проведення медичного страховання в Україні.

Тема 8. Страховання майна

Майнове страховання, його необхідність і значення. Становлення, стан та розвиток майнового страховання. Страховання майна юридичних осіб. Види договорів майнового страховання. Основні умови страховання. Страхова оцінка й страхова сума.

Принципи страхового відшкодування та визначення розміру збитку. Особливості страховання сільськогосподарських підприємств. Страховання транспортних засобів: автомобільного й іншого наземного, морського, авіаційного транспорту. Страховання майна громадян: будівель і споруд, тварин, домашнього та іншого майна. Перспективи розвитку майнового страховання юридичних і фізичних осіб.

Тема 9. Страховання відповідальності

Відповідальність як об'єкт страхових відносин. Необхідність, економічна суть та особливості страховання відповідальності. Підгалузі й види страховання відповідальності. Основні принципи та умови страховання цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Мотор(транспортне) страхове бюро і його функції.

Міжнародна система «Зелена картка». Страховання відповідальності власників інших видів транспорту. Інші види страховання відповідальності. Страховання відповідальності роботодавців. Страховання відповідальності товаровиробників за якість продукції. Страховання професійної відповідальності. Страховання відповідальності за забруднення довкілля. Перспективи розвитку галузі страховання відповідальності.

Тема 10. Перестраховання й співстраховання

Необхідність і сутність перестраховання, стан і перспективи його розвитку. Перестраховання як метод зміцнення фінансової стійкості страхових організацій. Суб'єкти перестраховання. Сторони, які беруть участь у перестрахованні, їх взаємовідносини. Зміст договору перестраховання. Вимоги до перестраховання ризиків у нерезидентів.

Методи перестраховання. Факультативне перестраховання. Облігаторне перестраховання. Факультативно-облігаторне перестраховання. Форми проведення перестраховальних операцій. Квотні й ексцедентні договори

пропорційного перестрахування, їх характеристика, переваги та недоліки. Непропорційне перестрахування: на базі ексцедента збитку, на базі ексцедента збитковості. Співстрахування й механізм його застосування.

Тема 11. Доходи, витрати та прибуток страховика

Особливості й принципи фінансово-економічної діяльності страховика. Склад та економічний зміст доходів страховика. Доходи від страхової діяльності. Зароблені страхові премії, порядок їх визначення. Доходи від інвестування тимчасово вільних коштів та іншої фінансової діяльності.

Склад та економічний зміст витрат страховика. Собівартість страхової послуги. Собівартість страхової послуги. Виплата страхових сум і страхового відшкодування. Витрати на утримання страхової компанії. Фінансові результати страхових операцій.

Визначення прибутку страховика. Прибуток від страхової діяльності. Прибуток від інвестиційної діяльності. Розподіл прибутку. Оподаткування страховиків. Особливості оподаткування прибутку (доходів) страховика.

Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії

Поняття фінансової надійності страховика та її значення. Формування збалансованого страхового портфеля. Відбір ризиків. Тарифна політика. Перестрахування як метод забезпечення фінансової надійності.

Фінансові методи забезпечення надійності страхових компаній.

Платоспроможність страховика, умови її забезпечення. Фактичний і нормативний запаси платоспроможності, порядок їх обчислення. Власні кошти страховика. Статутний і гарантійний фонди страховика. Технічні резерви, їх склад. Призначення й використання фондів у страхуванні, їх роль у забезпеченні фінансової надійності страховика. Оцінювання фінансового стану страховика. Фінансова звітність страхових організацій і її використання для оцінювання фінансового стану. Система показників і методи оцінювання фінансового стану.

2. Схема курсу

Тиждень /кількість годин	Тема	Вид заняття, розподіл годин	Джерела	Завдання	Термін виконання
1	2	3	4	5	6
1 / 4 год.	Тема 1. Сутність, принципи й роль страхування Тема 2. Класифікація страхування	Лекція, 4 год.	1, 19, 22, 24 26, 30, 35, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
2 / 4 год.	Тема 1. Сутність, принципи й роль страхування Тема 2. Класифікація страхування	Практичне заняття, 4 год.	1, 19, 22, 24 26, 30, 35, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
3 / 8 год.	Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання Тема 4. Страховий ринок Тема 5. Страхова організація Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	Лекція, 8 год.	1, 22, 24 26, 19, 30, 35, 36, 38	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
4 / 8 год.	Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання Тема 4. Страховий ринок Тема 5. Страхова організація Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	Практичне заняття, 8 год.	1, 22, 24, 36, 29, 32 - 36	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
5 / 8 год.	Тема 7. Особисте страхування Тема 8. Страхування майна Тема 9. Страхування відповідальності	Лекція, 8 год.	1, 10, 22, 24, 36, 29, 32 - 36	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень

1	2	3	4	5	6
6 / 8 год.	Тема 7. Особисте страхування Тема 8. Страхування майна Тема 9. Страхування відповідальності	Практичне заняття, 8 год.	1, 2, 6, 22, 24, 36, 29, 32 - 36	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
7 / 8 год.	Тема 10. Перестрахування й співстрахування Тема 11. Доходи, витрати та прибуток страховика Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії	Лекція, 8 год.	1, 4, 9 - 11, 22, 24, 29, 32, 34 - 36	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
8 / 8 год.	Тема 10. Перестрахування й співстрахування Тема 11. Доходи, витрати та прибуток страховика Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії	Практичне заняття, 8 год.	1, 5, 14 - 17, 22, 24, 29, 30, 31, 37, 43 - 36, 39, 40	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
Усього годин: 56	-	56 год.	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність, принципи й роль страхування	2
2.	Класифікація страхування	2
3.	Страхові ризики та їх оцінювання	2
4.	Страховий ринок	2
5.	Страхова організація	2
6.	Державне регулювання страхової діяльності	2
7.	Особисте страхування	4
8.	Страхування майна	2
9.	Страхування відповідальності	2
10.	Перестрахування й співстрахування	2
11.	Доходи, витрати та прибуток страховика	4
12.	Фінансова надійність страхової компанії	2
	Усього:	28

4. Самостійна робота

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність, принципи й роль страхування	5
2.	Класифікація страхування	5
3.	Страхові ризики та їх оцінювання	5
4.	Страховий ринок	5
5.	Страхова організація	5
6.	Державне регулювання страхової діяльності	5
7.	Особисте страхування	5
8.	Страхування майна	5
9.	Страхування відповідальності	6
10.	Перестрахування й співстрахування	6
11.	Доходи, витрати та прибуток страховика	6
12.	Фінансова надійність страхової компанії	6
	Усього:	64

5. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності - за джерелом інформації:

І група. Словесні методи:

Лекція. Має інформаційний характер, чіткий план. Структура лекції підпорядковується логіці предмета. Стимулює конкретно образне мислення, активізує логічне мислення.

Пояснення. Доказовий виклад матеріалу, пов'язаний з вивченням правил, економічних законів, господарських явищ, вимог нормативного законодавства. Застосовують на лекціях, під час практичних, консультацій тощо.

Розповідь. Дає послідовний виклад ознак, особливостей, якостей предметів та явищ (опис окремої категорії, поняття тощо). Застосовують на лекціях, практичних заняттях як фрагмент.

Бесіда. Розмова викладача зі студентами на підставі чіткої системи, заздалегідь визначених запитань, які підводять слухачів до активного засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірностей. Застосовується на лекціях, практичних заняттях.

Евристична бесіда. Дає її учасникам можливість самостійно знаходити можливі відповіді на проблемні питання, має розвивальний характер.

Інструктаж. Має інформативний локальний характер, дуже близький до розпорядження алгоритмічного типу. Застосовується при наданні вказівок до

виконання домашнього завдання, заповнення первинних документів та форм звітності тощо. Активна роль належить викладачу.

II група. Наочні методи

Спостереження. Забезпечує безпосереднє сприйняття явищ дійсності (господарського процесу, роботи обліково-економічного апарату) Застосовується під час проходження виробничої та переддипломної практики

Ілюстрація, демонстрація. Показ ілюстрованих посібників, макетів бухгалтерських документів, фінансової, податкової, статистичної звітності, плакатів, малюнків на дошці, таблиць тощо. Ілюстрація передбачає показ матеріалів у статичному вигляді Застосовується на лекціях, під час практичних занять, тощо

III група. Практичні методи

Вправа Полягає у повторенні певних дій, під час яких виробляють уміння та навички застосування набутих знань як у звичайних, так і незвичайних умовах Застосовують на практичних заняттях

Тренувальна вправа Виконуються за певним зразком, інструкцією

Тести Виконуються самостійно

- за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
- за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
- за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- навчальні дискусії;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

6. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно – рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

Методи письмового контролю: модульне тестування, розв'язок ситуаційних завдань та задач.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз. Формою підсумкового контролю після закінчення вивчення дисципліни є екзамен.

Критерії оцінювання

Об'єктом контролю знань є діяльність студентів на практичних заняттях, вивчення окремих тем, написання контрольних заходів та результати виконання студентами самостійних та індивідуальних робіт.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу курсу. Під час практичних занять застосовуються такі засоби контролю: усне опитування з питань, поставлених у плані занять, самостійної роботи, а також з допомогою проміжного тестування.

Результати роботи кожного студента (виступи, доповнення, коментарі, участь у дискусії, грамотно поставлені запитання тощо) визначаються викладачем на семінарах індивідуально. Згідно критеріїв оцінювання знань студентів на оцінку знань студентів протягом вивчення курсу «Страховання» виноситься 100 балів: 50 балів поточний контроль, 30 балів – за модульні контрольні роботи, 20 балів - підсумковий контроль (залік).

Поточний контроль складається з 3 модулів та 3 атестацій.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів передвищої освіти по видах діяльності:

I Атестація

- 1 Робота на лекційних заняттях 4
- 2 Робота на практичних/семінарських заняттях 10
- 3 Виконання контрольних робіт, 10
- 4.Тестування 5
- 5 Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни 5

Всього за атестацію: 34

II Атестація

- 1 Робота на лекційних заняттях 4
- 2 Робота на практичних/семінарських заняттях 5
- 3 Виконання контрольних робіт,10
4. Тестування 5
- 5 Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни 4

Всього за атестацію : 28

III Атестація

- 1 Робота на лекційних заняттях 2
- 2 Робота на практичних/семінарських заняттях 2
- 3 Виконання контрольних робіт,10
4. Тестування 2
- 5 Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни 2

Всього за атестацію : 18

Кожна атестація включає бали за поточну роботу студента на семінарських і практичних заняттях, виконання та роботу з теоретичним матеріалом на лекційних заняттях та під час виконання самостійної та навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Підсумкове оцінювання вивчення дисципліни шляхом проведення заліку

Підсумковою формою контролю є залік (максимальна кількість балів – 20). На залік виносяться ключові питання, типові завдання, що потребують вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

На залік виносяться ключові питання, а також завдання, що потребують творчої відповіді та умінь використовувати отримані знання.

Відповідь на залікові завдання повинна відповідати таким вимогам:

- бути повною та розгорнутою;
- містити всі необхідні для розкриття змісту питання категорії та поняття;
- втілювати творчі здібності студента у розумінні, викладенні і використанні навчально-програмного матеріалу;
- ґрунтуватись на засвоєнні основної та додаткової літератури;
- мати правильну відповідь на тестове, ситуаційне, практичне завдання

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Інституту (0-100), національною шкалою та шкалою ECTS на підставі нормативних документів.

7.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Навчальна дисципліна «Практикум зі страхових операцій» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою.

Дисципліна складається з двох змістових модулів. Перший змістовий модуль – 35 балів, другий ЗМ – 45 балів і третій ЗМ – 28. Система отримання балів накопичувальна.

Поточне та періодичне оцінювання вивчення дисципліни

Назва теми	Бали
Змістовний модуль I . Сутність, порядок створення та організація страхування	
Тема 1. Сутність, принципи й роль страхування	4
Тема 2. Класифікація страхування	4
Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	4
Тема 4. Страховий ринок	4
Тема 5. Страхова організація	4
Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	4
Модульна контрольна робота	10
Всього по ЗМ I	34
Змістовний модуль II. Види страхування	
Тема 7. Особисте страхування	5
Тема 8. Страхування майна	5
Тема 9. Страхування відповідальності	4
Тема 10. Перестраховування й співстраховування	4
Модульна контрольна робота	10
Всього по ЗМ II	28
Змістовний модуль III. Дохід та надійність страхової організації	
Тема 11. Доходи, витрати та прибуток страховика	4
Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії	4
Модульна контрольна робота	10
Всього по ЗМ III	18
Підсумковий контроль (залік)	20
Всього годин	100

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання та роботу з теоретичним матеріалом на лекційних заняттях та за виконання завдань на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Підсумкове оцінювання вивчення дисципліни шляхом проведення екзамену

Підсумковою формою контролю є екзамен (максимальна кількість балів – 20). На залік виносяться ключові питання, типові завдання, що потребують

вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

На залік виносяться ключові питання, а також завдання, що потребують творчої відповіді та умінь використовувати отримані знання.

Відповідь на екзаменаційні завдання повинна відповідати таким вимогам:

- бути повною та розгорнутою;
- містити всі необхідні для розкриття змісту питання категорії та поняття;
- втілювати творчі здібності студента у розумінні, викладенні і використанні навчально-програмного матеріалу;
- ґрунтуватись на засвоєнні основної та додаткової літератури;
- мати правильну відповідь на тестове, ситуаційне, практичне завдання

7.2. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

8 Методичне забезпечення

До уваги студентів: усі навчально-методичні матеріали (робоча програма навчальної дисципліни (силабус), конспект лекцій, плани практичних занять і самостійної роботи тощо) подані в Moodle.

9. Рекомендована література

Нормативно-інструктивна:

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про страхування» від 04.10.2001 р. № 2745-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-14>.

2. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» в від 2 березня 2015 року № 222-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.

3. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного транспорту» від 01.07.2004 р. № 1961-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу заходів : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-1>.

4. Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 02.09.2012 р. № 4391-17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4391-17>.

5. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг» від 12.07.2001 р. № 2664-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.

6. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання проведення обов'язкового державного страхування за деякими видами» від 28.11.2007 р. № 1372 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1372-2007-%D0%BF>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті» від 14.08.1996 р. № 959 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-96-%D0%BF>.

8. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження порядку та вимог щодо здійснення перестрахування у страховика (перестраховика) нерезидента» від 04.02.2004 р. № 124 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-2004-%D0%BF>.

9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та правил обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, що може бути заподіяною третім особам» від 09.09.2002 р. № 944 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/944-2002-%D0%BF>.

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку та правил проведення обов'язкового страхування тварин на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою від хвороб стихійних лих та нещасних випадків» від 23.04.2003 р. № 590 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-2003-%D0%BF>.

11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяною третьою особою або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї» від 29.03.2002 р. № 402 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/402-2002-%D0%BF>.

12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження максимальних розмірів страхових платежів за міжнародними договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 6.01.2005 р. № 5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5-2005-%D0%BF>.

13. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про державний реєстр фінансових установ» від 28.08.2003 р. № 41 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0797-03>.

14. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про обов'язкові критерії та нормативи достатності, диверсифікованості та якості активів страховика» від 23.02.2016 № 396 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0417-16>.

15. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг «Про затвердження Ліцензійних умов провадження страхової діяльності» від 28.08.2003 р. № 40 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/913-2016-%D0%BF>.

16. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про порядок та умови ведення страховиками персоніфікованого і індивідуального обліку договорів страхування життя» від 24.12.2004 р. № 3197 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0194-05>.

17. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про порядок та умови видачі та розміри кредитів страхувальникам, які уклали договори страхування життя» від 03.12.2004 р. № 2883 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

Основна література

18. Страховий і перестраховий ринки в епоху глобалізації : монографія / О. В. Козьменко, С. М. Козьменко, Т. А. Васильєва та ін. – Суми : Університетська книга, 2011. – 388 с.

19. Ковтун І. О. Основи актуарних розрахунків : навч. посіб. / І. О. Ковтун, М. П. Денисенко, В. Г. Кабанов ; Мін-во освіти і науки України. – Київ : Професіонал, 2008. – 480 с.

20. Кнейслер О. В. Медичне страхування в Україні: реалії функціонування та перспективи розвитку : монографія / О. В. Кнейслер, Л. З. Шупа ; за ред. О. В. Кнейслер. – Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. – 192 с.

21. Кнейслер О. В. Ринок перестраховування України: теоретикометодологічні домінанти формування та пріоритети розвитку : монографія / О. В. Кнейслер. – Київ : ЦУЛ, 2012. – 416 с.

22. Кнейслер О. В. Страхування : навч. посіб. / О. В. Кнейслер. – Тернопіль : Економічна думка, 2008. – 188 с.

23. Машина Н. І. Міжнародне страхування : навч. посіб. / Н. І. Машина. – Київ: ЦУЛ, 2006. – 504 с.

24. Мних М. В. Страхування в Україні: сучасна теорія і практика : підручник / М. В. Мних. – Київ : Знання України, 2006. – 284 с.

25. Ненно І. М. Навчальний комплекс. Страховий менеджмент : навч. посіб. / І. М. Ненно. – Харків : Бурун Книга, 2011. – 244 с.

26. Пластун В. Л. Страхові послуги: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни: для студ. спец. «Фінанси» всіх форм навчання / В. Л. Пластун, О. С. Журавка ; Держ. вищий навчальний заклад «УАБС НБУ». – Суми : УАБС НБУ, 2008. – 186 с.

27. Супрун А. А. Страховий менеджмент / А. А. Супрун, Н. В. Супрун. – Львів : Магнолія 2006, 2011. – 301 с.
28. Основи довгострокового страхування : посібник для студентів ВНЗ / А. Т. Головки, М. Л. Денисенко, І. О. Ковтун, В. Г. Кабанов. – Київ : Алерта, 2007. – 443 с.
29. Плиса В. Й. Страхування : навч. посіб. / В. Й. Плиса. – 2-ге вид. – Київ : Каравела, 2008. – 392 с.
30. Ротова Т. А. Страхування : навч. посіб. / Т. А. Ротова. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 400 с.
31. Світлична О. С. Управління фінансами страхових організацій : навч. посіб. / О. С. Світлична, Н. М. Сташевич. – Одеса : Атлант, 2015. – 258 с.
32. Страхування : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. – Київ : Знання, 2008. – 1019 с.
33. Страхування : підручник / керівник авт. кол. і наук. ред. С. С. Осадець, д-р екон. наук, проф. – Київ : КНЕУ, 2006. – 528 с.
34. Таркуцяк А. О. Страхування : навч. посіб. / А. О. Таркуцяк ; Європейський ун-т фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту фінансів, інф. систем, менеджм. і бізнесу, 2000. – 115 с.
35. Ткаченко Н. В. Страхування. Практикум : навч. посіб. / Н. В. Ткаченко. – Київ : Ліра-К, 2007. – 270 с.
36. Ткаченко Н. В. Страхування: навч. посіб. / Н. В. Ткаченко. – Київ : Ліра-К, 2007. – 376 с. 349
37. Ткаченко Н. В. Забезпечення фінансової стійкості страхових компаній: теорія, методологія та практика : монографія / Н. В. Ткаченко ; Національний банк України, Університет банківської справи. – Черкаси : Черкаський ЦНТІ, 2009. – 578 с.
38. Фисун І. В. Страхування : навч. посіб. / І. В. Фисун. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 240 с.
39. Фінанси страхових компаній : навч. посіб. / Н. Г. Нагайчук, О. О. Гончаренко. – Київ : УБС НБУ, 2010. – 585 с.
40. Шірінян Л. В. Фінанси страхових організацій [Електронний ресурс] : конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», зокрема перепідготовка спеціалістів за спеціальністю 7.03050801 «Фінанси і кредит» денної та заочної форм навчання / Л. В. Шірінян. – Київ : НУХТ, 2014. – 108 с.
41. Яворська Т. В. Страхові послуги : навч. посіб. / Т. В. Яворська ; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Економічний факультет. – Львів, 2008. – 250 с.

Комунікації

1. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є **Moodle**. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та інше – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу.
2. Електронне забезпечення навчання (**Moodle**):
 - » Якщо забули пароль/логін, відправте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: dist.center@krok.edu.ua.
 - » Лекції, плани практичних занять, завдання для самостійного опрацювання, методичні рекомендації для виконання курсової роботи та інше навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщені на платформі **Moodle**: дисципліна «Практикум зі страхових операцій».
 - » Інші засоби зв'язку: **Moodle** (форум курсу, приватні повідомлення).
3. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці дисципліни у **Moodle**, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на **Moodle**, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до **Moodle** є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу dist.center@krok.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.
4. Для проведення он-лайн лекцій, практичних занять використовується платформа **MS Teams**. Увійдіть за допомогою свого імені користувача і пароля Office 365.
5. З розкладом занять можливо ознайомитись на сайті Інституту.
Графіки консультацій викладачів Інституту управління природними ресурсами знаходяться [у персональному кабінеті](#) студента.
Для цього Вам потрібно обов'язково авторизуватись в системі Office 365. У разі виникнення запитань щодо входу у Ваш кабінет, пишіть на адресу support@krok.edu.ua
Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень **Outlook** (корпоративна пошта Університету «КРОК» викладача курсу). Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Склав викладач кафедри менеджменту, економіки і туризму Мандич Віра Володимирівна.

Ухвалено кафедрою менеджменту, економіки і туризму (протокол № 1 від 28.08.2024 р.).